

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0518U000023

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 18-01-2018

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Стрельник Олена Олександрівна

2. Strelnyk Olena Oleksandrivna

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор наук

Аспірантура/Докторантура: ні

Шифр наукової спеціальності: 22.00.04

Назва наукової спеціальності: Спеціальні та галузеві соціології

Галузь / галузі знань: Не застосовується

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 28-12-2017

Спеціальність за освітою: 7.03010101

Місце роботи здобувача:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): Д 26.001.30

Повне найменування юридичної особи: Київський національний університет імені Тараса Шевченка

Код за ЄДРПОУ: 02070944

Місцезнаходження: вул. Володимирська, буд. 60, м. Київ, Київ, 01033, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Київський національний університет імені Тараса Шевченка

Код за ЄДРПОУ: 02070944

Місцезнаходження: 01033, м. Київ, вул. Володимирська, 64

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації:

Коди тематичних рубрик: 04.61.15, 04.61.15

Тема дисертації:

1. Материнство як соціальна практика: структурно-діяльнісна концепція.
2. Mothering as a social practice: a structure-agency perspective.

Реферат:

1. У дисертації представлено авторську соціологічну концепцію, що пояснює соціальні практики материнства, та результати емпіричної апробації концепції на прикладі сучасного українського суспільства. Запропонована концепція вирішує наукову проблему, що полягає в гносеологічній суперечності між наявними теоретичними підходами, які фрагментовано відображають материнство, не враховують системний характер сучасних практик материнства та відповідних соціальних проблем. Найбільш вагомими результатами роботи є наступні. Розроблено понятійний апарат досліджень материнства як соціальної практики, представлений концептами материнства, турботи (піклування) про дитину, ресурсів піклування про дітей, структур та структурування практик материнства. Сформульовано концептуальне положення про багаторівневий характер структурування практик материнства на різних рівнях суспільства та у різних його полях, що дозволяє подолати суперечності між макро-та мікро підходами до концептуалізації материнства.

Виділено макро-, мезо- та мікрорівні структурування практик материнства. На основі об'єднувальних підходів до аналізу гендерних відносин, аналітично виділено поля структурування практик материнства, представлені державною політикою, економікою (ринком праці), сім'єю та культурою. Здійснено комплексний аналіз макрорівня структурування практик материнства в сучасному українському суспільстві, тобто умов макросоціального характеру, представлених зв'язками між політикою, економікою, сім'єю та культурою, що створюють систему можливостей та обмежень цих практик. Продемонстровано пізнавальні можливості структурно-діяльнісної концепції для вивчення повсякденного розгортання практик материнства та мікрорівня їх структурування в сучасному українському суспільстві на прикладі матерів, які поєднують оплачувану працю та піклування про дитину. Виявлено основні осі такого структурування, пов'язані з позицією матері на ринку праці, доступом до ресурсів піклування про дітей, складом сім'ї, гендерним розподілом праці у сім'ї, материнськими стратегіями, а також із часом та простором. На основі концептуального положення про дуальну роль агентів та структур в змінах практик материнства типологізовано практики піклування про дітей як таких, що відтворюють гендерну систему, в межах якої переважно (або виключно) жінки є відповідальними та турботу про дітей, або трансформують цю систему. На основі критерію гендерного розподілу відповідальності за турботу про дітей, виділено моделі "ексклюзивного материнства" та "розділеного батьківства", що диференційовані за низкою структурних, культурних та діяльнісних характеристик.

2. The dissertation presents the author's sociological conception that explains the social practices of mothering, and the results of its empirical testing on the example of contemporary Ukrainian society. The main scientific novelty of the obtained results is a comprehensive conception of mothering as a social practice and its applying for the analysis of mothering practices, and both mechanisms of their structuring and changes in the modern Ukrainian society. The most significant results of the research are the following ones. Firstly, the author developed the conceptual apparatus of the research represented by the concepts of mothering, care for a child, motherhood structures, resources of childcare. Secondly, this is the conceptual idea of multilevel ground of structuring mothering practices at different levels and fields of society that allows overcoming the contradictions between macro and micro approaches to the conceptualization of mothering. The author revealed the mechanism of mothering practices structuring and analytically distinguished macro, meso- and micro-levels and fields, represented by the state policy, economy (labor market), a family and culture. Thirdly, the author carried out the comprehensive analysis of the macro level of structuring mothering and childcare practices in contemporary Ukrainian society represented by the relations between politics, economy, family and culture that create a system of opportunities (resources) and limitations of these practices. Fourthly, the author demonstrated the cognitive capabilities of the structure-agency perspective for research on the routine (everyday) mothering practices and the micro level of their structuring in contemporary Ukrainian society. The main dimensions of such structuring are identified, related to mother's position on a labor market, an access to resources of childcare, family structure, gender division of labor in a family, and mother's personal strategies etc. Fifthly, the author has developed the typology of practices of care for children as reproducing the gender system, within which women are responsible for this care, or transforming this system. The models of "exclusive mothering" and "shared parenting", based on the gender distribution criteria of responsibility for childcare, were differentiated by the number of structural, cultural and activity characteristics.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки:

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності:

Підсумки дослідження:

Публікації:

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації:

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Куценко Ольга Дмитрівна

2. Kutsenko Olha Dmytrivna

Кваліфікація: д.соц.н., 22.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Куценко Ольга Дмитрівна

2. Kutsenko Olha Dmytrivna

Кваліфікація: д.соц.н., 22.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Горошко Олена Ігорівна
2. Горошко Олена Ігорівна

Кваліфікація: д.соц.н., 22.00.04**Ідентифікатор ORCID ID:** Не застосовується**Додаткова інформація:****Повне найменування юридичної особи:****Код за ЄДРПОУ:****Місцезнаходження:****Форма власності:****Сфера управління:****Ідентифікатор ROR:** Не застосовується**Власне Прізвище Ім'я По-батькові:**

1. Горошко Олена Ігорівна
2. Горошко Олена Ігорівна

Кваліфікація: д.соц.н., 22.00.04**Ідентифікатор ORCID ID:** Не застосовується**Додаткова інформація:****Повне найменування юридичної особи:****Код за ЄДРПОУ:****Місцезнаходження:****Форма власності:****Сфера управління:****Ідентифікатор ROR:** Не застосовується**Власне Прізвище Ім'я По-батькові:**

1. Дікова-Фаворська Олена Михайлівна
2. Дікова-Фаворська Олена Михайлівна

Кваліфікація: д.соц.н., 22.00.04**Ідентифікатор ORCID ID:** Не застосовується**Додаткова інформація:****Повне найменування юридичної особи:****Код за ЄДРПОУ:****Місцезнаходження:**

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Дікова-Фаворська Олена Михайлівна

2. Дікова-Фаворська Олена Михайлівна

Кваліфікація: д.соц.н., 22.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Курило Ірина Олексіївна

2. Курило Ірина Олексіївна

Кваліфікація: д.е.н., 08.09.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Курило Ірина Олексіївна

2. Курило Ірина Олексіївна

Кваліфікація: д.е.н., 08.09.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Рецензенти

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Судаков Володимир Іванович

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Судаков Володимир Іванович

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Реєстратор

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Т.А.